

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

С. КОРЕЦЬКИЙ

“ ”

2026 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про осіб, які залучалися до забезпечення
проведення заходів, спрямованих на захист незалежності,
суверенітету та територіальної цілісності України

Цей Закон визначає правовий статус осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, і не брали безпосередньої участі у бойових діях, забезпечує отримання ними державних гарантій, сприяє визнанню їх внеску в забезпечення оборони України.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Основні завдання Закону

1. Закон спрямований на захист залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб шляхом створення належних умов для підтримання здоров'я та активного довголіття, надання пільг, переваг та соціальних гарантій, організації соціального та інших видів обслуговування.

Стаття 2. Законодавство про залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб

1. Законодавство про залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб складається з цього Закону та інших актів законодавства України.

2. Питання щодо прийняття, набрання чинності, оскарження в адміністративному порядку, виконання, припинення дії адміністративних актів у сфері законодавства України про залучених осіб регулюються Законом України “Про адміністративну процедуру” з урахуванням

Стаття 3. Формування державної політики у сфері підтримки залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб

1. Формування державної політики у сфері підтримки залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб здійснюють в межах повноважень Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади відповідно до їх компетенції, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування.

2. Головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб, є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни.

Стаття 4. Правовий статус

1. Залучені особи — це працівники підприємств, установ, організацій, які на строк не менше ніж 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів перебування, залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у порядку, встановленому законодавством, які залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період проведення зазначених заходів, до участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, у порядку, встановленому законодавством.

Підставами для надання статусу є:

для працівників, які залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції, перебуваючи безпосередньо в районах її проведення, — витяги з наказів керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України або особи, яка його заміщує, або першого заступника чи заступника керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України про залучення до забезпечення проведення антитерористичної операції, витяги з наказів керівника оперативного штабу з управління антитерористичною операцією, його заступників або керівників секторів (командирів оперативно-тактичних угруповань) про підпорядкування керівнику оперативного штабу з управління антитерористичною операцією в районах її проведення), інші документи, видані державними органами, підприємствами, установами,

організаціями, що містять відомості про безпосередню участь працівника в забезпеченні виконання завдань антитерористичної операції в районах її проведення (витяги з наказів і розпоряджень, посвідчень про відрядження, книг нарядів, матеріалів спеціальних (службових) розслідувань за фактами отримання поранень);

для працівників, які залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період проведення зазначених заходів, — витяги з наказів Генерального штабу Збройних Сил про залучення до проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, витяги з наказів Командувача об'єднаних сил, командирів оперативно-тактичних угруповань про прибуття (вибуття) до (з) районів проведення таких заходів, документи про направлення у відрядження до районів проведення таких заходів;

для працівників, які залучалися до участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, (витяги з наказів, розпоряджень, посвідчень про відрядження, книг нарядів), документи про виконання підприємствами, установами і організаціями мобілізаційних завдань (замовлень), а також документи, що були підставою для прийняття керівниками підприємств, установ і організацій рішення про направлення осіб у таке відрядження.

2. Залучені особи з інвалідністю — працівники підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції, до забезпечення проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, до участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України і стали особами з інвалідністю внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення, під час забезпечення проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпечення проведення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період проведення зазначених заходів.

Підставами для надання статусу є:

витяг з рішення експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи або довідка медико-соціальної експертної комісії про групу та причину інвалідності чи виписки з акта огляду медико-соціальною експертною комісією, у якій міститься інформація про групу та причину інвалідності, за формою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я;

документи про безпосереднє залучення до виконання завдань антитерористичної операції в районах її проведення, до проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях безпосередньо в районах та у період проведення зазначених заходів, про залучення до виконання мобілізаційних завдань (замовлень) для участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, або направлення (прибуття) у відрядження для безпосередньої участі в антитерористичній операції в районах її проведення, для проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях (витяги з наказів, розпоряджень, посвідчень про відрядження, книг нарядів, матеріалів спеціальних (службових) розслідувань за фактами отримання поранень, документи про виконання підприємствами, установами і організаціями мобілізаційних завдань (замовлень), а також документи, що були підставою для прийняття керівниками підприємств, установ і організацій рішення про направлення осіб у таке відрядження.

3. Члени сімей загиблих (померлих) залучених осіб — сім'ї працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції, забезпечення проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, до проведення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, та загинули, пропали безвісти чи померли внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення, забезпечення проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, проведення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації

проти України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період проведення зазначених заходів.

Підставами для надання статусу є:

свідцтво про смерть або рішення суду про визнання безвісно відсутнім;

документи про безпосереднє залучення особи, яка загинула, пропала безвісти або померла, до забезпечення проведення антитерористичної операції, забезпечення проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях в районах та у період проведення зазначених заходів, про виконання особою мобілізаційних завдань (замовлень) для участі у проведенні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, або направлення (прибуття) у відрядження для безпосередньої участі в антитерористичній операції в районах її проведення, забезпечення проведення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях в районах та у період проведення зазначених заходів (витяги з наказів, розпоряджень, посвідчень про відрядження, книг нарядів, матеріалів спеціальних/службових розслідувань за фактами отримання поранень, документи, що підтверджують виконання підприємством, установою і організацією мобілізаційних завдань (замовлень), а також документи, що були підставою для прийняття керівником підприємства, установи і організації рішення про направлення особи у таке відрядження;

висновок судово-медичної експертизи (крім випадків, коли особа пропала безвісти).

4. До членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб, зазначених у цій статті, належать:

батьки;

один із подружжя, який не одружився повторно, незалежно від того, виплачується йому пенсія чи ні;

діти (незалежно від віку), які не мають (і не мали) своїх сімей;

діти (незалежно від віку), які мають свої сім'ї, але стали особами з інвалідністю до досягнення повноліття;

діти (незалежно від віку), обоє з батьків яких загинули або пропали безвісти;

утриманці загиблого (померлого), яким у зв'язку з цим виплачується пенсія.

Стаття 5. Посвідчення залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб

1. Особам, зазначеним у статті 4 цього Закону, структурними підрозділами районних, районних у м. Києві та Севастополі державних адміністрацій, виконавчими органами міських, районних у місті (у разі утворення) рад, на які покладено функції з питань ветеранської політики за задекларованим/зареєстрованим місцем проживання (перебування) або адресою фактичного місця проживання (для внутрішньо переміщених осіб) особи, безоплатно видаються посвідчення залученої особи, залученої особи з інвалідністю або члена сім'ї загиблої (померлої) залученої особи.

Особам, які мають право на одночасне отримання посвідчення залученої особи та/або залученої особи з інвалідністю та/або члена сім'ї загиблої (померлої) залученої особи, видається лише одне посвідчення за їх вибором.

2. Порядок, умови та критерії надання статусів залученої особи, залученої особи з інвалідністю, члена сім'ї загиблої (померлої) залученої особи, підстави відмови у наданні цих статусів, зразки посвідчень і порядок їх виготовлення та видачі визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 6. Пільги залученим особам

1. Залученим особам надаються такі пільги:

1) 50-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю) та 50-відсоткова знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленням балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 50-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

2) 50-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах соціальної норми житла, встановленої для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;

3) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати;

4) використання щорічної відпустки у зручний для них час; одержання додаткової відпустки без збереження заробітної плати строком до 14 календарних днів на рік;

5) першочергове забезпечення жилою площею осіб, як потребують поліпшення житлових умов, та першочергове відведення земельних ділянок для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), для ведення садівництва а також надання земельних ділянок в оренду для городництва зазначеним особам здійснюється у першочерговому порядку;

6) зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового законодавства;

7) позачергове користування всіма послугами зв'язку та позачергове встановлення телефонів (оплата у розмірі 20 відсотків тарифів вартості основних та 50 відсотків — додаткових робіт). Абонентна плата за користування телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків затверджених тарифів.

Порядок користування послугами та оплати за встановлення квартирних телефонів визначається Кабінетом Міністрів України;

8) забезпечення надання соціальних послуг відповідно до чинного законодавства.

2. Пільги щодо плати за користування житловою послугою, комунальні послуги та паливо, передбачені пунктами 1 і 2 частини першої цієї статті, надаються залученим особам та членам їх сімей, що проживають разом з ними, незалежно від виду житла чи форми власності на нього.

При наданні пільг з оплати житлово-комунальних послуг і палива та здійсненні видатків з бюджету щодо їх виплати члени сім'ї пільговика визначаються відповідно до Бюджетного кодексу України.

3. Пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються на 10 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

4. Щороку до Дня Незалежності України залученим особам виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

5. Пільги, передбачені пунктами 1—2 та 8 частини першої цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 7. Пільги залученим особам з інвалідністю

1. Залученим особам з інвалідністю надаються такі пільги:

1) безоплатне забезпечення іншими протезами і протезно-ортопедичними виробами;

2) надання медичної допомоги в закладах охорони здоров'я Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерства внутрішніх справ України, інших органів, які відповідно до закону здійснюють керівництво військовими формуваннями, до яких вони були прикріплені в період роботи, а також після звільнення з роботи в цих органах, без оплати такої допомоги з боку її отримувача та у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

3) 100-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю) та 100-відсоткова знижка плати за користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 100-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

4) 100-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах соціальної норми житла, встановленої для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;

5) пільговий проїзд міським та приміським транспортом відповідно до законодавства;

6) позачерговий безоплатний капітальний ремонт власних жилих будинків і квартир та першочерговий поточний ремонт жилих будинків і квартир у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

7) позачергове обслуговування в закладах охорони здоров'я;

8) позачергове безоплатне встановлення квартирних телефонів і позачергове користування всіма послугами зв'язку. Абонентна плата за

користування квартирним телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків затверджених тарифів;

9) позачергове працевлаштування за спеціальністю відповідно до підготовки.

Праця залучених осіб з інвалідністю регулюється відповідними нормами законодавства України про працю і соціальний захист осіб з інвалідністю;

10) переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці та на працевлаштування у разі ліквідації підприємств, установ, організацій;

11) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності працюючим залученим особам з інвалідністю в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати;

12) використання щорічної відпустки у зручний для них час, а також одержання додаткової відпустки із збереженням заробітної плати строком 14 календарних днів на рік;

13) позачергове забезпечення житлом осіб, які потребують поліпшення житлових умов, у тому числі за рахунок жилої площі, що передається міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, підприємствами та організаціями у розпорядження місцевих рад та місцевих державних адміністрацій. Особи, зазначені в цій статті, забезпечуються жилою площею протягом двох років з дня взяття на квартирний облік.

Органи виконавчої влади, виконавчі комітети місцевих рад зобов'язані надавати допомогу залученим особам з інвалідністю у будівництві індивідуальних жилих будинків. Відведення земельних ділянок для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), для ведення садівництва, а також надання земельних ділянок в оренду для городництва зазначеним особам здійснюється у першочерговому порядку;

14) зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового законодавства;

15) забезпечення надання соціальних послуг відповідно до чинного законодавства.

2. Пільги щодо плати за користування житловою послугою, комунальні послуги та паливо, передбачені пунктами 3 і 4 частини першої цієї статті, надаються залученим особам з інвалідністю та членам їх сімей, які проживають разом з ними, незалежно від виду житла чи форми власності на нього.

При наданні пільг з оплати житлово-комунальних послуг і палива та здійсненні видатків з бюджету щодо їх виплати члени сім'ї пільговика визначаються відповідно до Бюджетного кодексу України.

3. Держава забезпечує залученим особам з інвалідністю та їх дітям, у тому числі дітям, які навчаються за денною формою здобуття освіти у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, — до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років, державну цільову підтримку для здобуття професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти у державних та комунальних закладах освіти у порядку та на умовах, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

4. Залученим особам з інвалідністю пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються: особам з інвалідністю I групи — у розмірі 50 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, II групи — 40 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, III групи — 30 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

5. Щороку до Дня Незалежності України залученим особам з інвалідністю виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

6. Залученим особам з інвалідністю за рахунок коштів державного бюджету призначається і виплачується одноразова грошова допомога у зв'язку з встановленням інвалідності у розмірі, визначеному підпунктом "б" пункту 1 статті 16² Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей". Якщо особа у зв'язку з встановленням інвалідності одночасно має право на отримання одноразової грошової допомоги, передбаченої цією частиною, та одноразової грошової допомоги відповідно до інших законів України, виплата грошових сум здійснюється за однією з підстав за вибором такої особи. Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 8. Пільги членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб

1. Членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб надаються такі пільги:

1) 50-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирна плата) в межах норм, передбачених чинним законодавством (21 кв. метр загальної площі житла на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю), а також 50-відсоткова знижка плати за

користування комунальними послугами (газом, електроенергією та іншими послугами) та скрапленим балонним газом для побутових потреб в межах середніх норм споживання.

Площа житла, на яку надається знижка, при розрахунках плати за опалення становить 21 кв. метр опалювальної площі на кожну особу, яка постійно проживає у житловому приміщенні (будинку) і має право на знижку плати, та додатково 10,5 кв. метра на сім'ю.

Для сімей, що складаються лише з непрацездатних осіб, надається 50-відсоткова знижка за користування газом для опалювання житла на подвійний розмір нормативної опалювальної площі (42 кв. метри на кожну особу, яка має право на знижку плати, та 21 кв. метр на сім'ю);

2) 50-відсоткова знижка вартості палива, в тому числі рідкого, в межах соціальної норми житла, встановленої для продажу населенню, для осіб, які проживають у будинках, що не мають центрального опалення;

3) позачерговий безоплатний капітальний ремонт власних жилих будинків і першочерговий поточний ремонт жилих будинків і квартир;

4) виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності в розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати;

5) використання щорічної відпустки у зручний для них час; одержання додаткової відпустки без збереження заробітної плати строком до 14 календарних днів на рік;

6) переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності чи штату працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці та на працевлаштування в разі ліквідації підприємства, установи, організації;

7) позачергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов, у тому числі за рахунок жилої площі, що передається міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, підприємствами та організаціями у розпорядження місцевих рад та державних адміністрацій.

Органи виконавчої влади, виконавчі комітети місцевих рад зобов'язані надавати допомогу сім'ям загиблих (померлих) залучених осіб у будівництві індивідуальних жилих будинків. Відведення земельних ділянок для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), для ведення садівництва а також надання земельних ділянок в оренду для городництва зазначеним особам здійснюється у першочерговому порядку;

8) зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету відповідно до податкового законодавства;

9) позачергове користування всіма послугами зв'язку та позачергове встановлення на пільгових умовах квартирних телефонів (оплата у розмірі

20 відсотків тарифів вартості основних та 50 відсотків — додаткових робіт). Абонентна плата за користування телефоном встановлюється у розмірі 50 відсотків затверджених тарифів.

Порядок користування послугами зв'язку та оплати за встановлення квартирних телефонів визначається Кабінетом Міністрів України;

10) забезпечення надання соціальних послуг відповідно до чинного законодавства;

11) державна цільова підтримка для здобуття вищої, фахової передвищої освіти у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, до закінчення закладів вищої та фахової передвищої освіти, але не більше як до досягнення особою 23 років.

Пільга, передбачена цим пунктом, надається дітям загиблих (померлих) залучених осіб.

2. Пільги щодо плати за користування житловою послугою, комунальні послуги та паливо, передбачені пунктами 1 і 2 частини першої цієї статті, надаються членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб та членам їх сімей, які проживають разом з ними, незалежно від виду житла чи форми власності на нього.

При наданні пільг з оплати житлово-комунальних послуг і палива та здійсненні видатків з бюджету щодо їх виплати члени сім'ї пільговика визначаються відповідно до Бюджетного кодексу України.

3. Членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються на 25 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність. Дружинам (чоловікам) померлих залучених осіб, визнаних за життя особами з інвалідністю від загального захворювання чи з інших причин, які не одружилися повторно, пенсії або щомісячне довічне грошове утримання чи державна соціальна допомога, що виплачується замість пенсії, підвищуються на 10 відсотків прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

4. Щороку до Дня Незалежності України членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб, а також дружинам (чоловікам) померлих залучених осіб, визнаних за життя особами з інвалідністю від загального захворювання чи з інших причин, які не одружилися повторно, виплачується разова грошова виплата у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України в межах відповідних бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України.

5. Членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб за рахунок коштів державного бюджету признається і виплачується одноразова грошова допомога у зв'язку із загибеллю (смертю) члена сім'ї у розмірі, визначеному підпунктом "а" пункту 1 статті 16² Закону України "Про соціальний і

правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”. Якщо особа у зв’язку із загибеллю (смертю) члена сім’ї одночасно має право на отримання одноразової грошової допомоги, передбаченої цією частиною, та одноразової грошової допомоги відповідно до інших законів України, виплата грошових сум здійснюється за однією з підстав за вибором такої особи. Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги визначається Кабінетом Міністрів України.

6. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, у підпорядкуванні яких перебувають державні і комунальні заклади дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) чи фахової передвищої освіти, забезпечують безкоштовним харчуванням дітей, яким надано статус члена сім’ї загиблої (померлої) залученої особи.

Стаття 9. Умови отримання підвищення та/або надбавки до пенсії або щомісячного довічного грошового утримання чи державної соціальної допомоги, що виплачується замість пенсії

1. Особам, які мають право на отримання підвищення та/або надбавки до пенсії або щомісячного довічного грошового утримання чи державної соціальної допомоги, що виплачується замість пенсії, відповідно до цього Закону та щомісячної грошової виплати, передбаченої Законом України “Про щомісячну грошову виплату деяким категоріям громадян”, виплата проводиться за однією з підстав за вибором особи.

Стаття 10. Інші гарантії щодо соціального захисту

1. Органи місцевого самоврядування можуть за рахунок коштів місцевих бюджетів і благодійних надходжень надавати додаткові до встановлених законодавством гарантії щодо соціального захисту залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб.

Стаття 11. Відповідальність за порушення законодавства про залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб

1. Особи, винні в порушенні законодавства про залучених осіб, залучених осіб з інвалідністю та членів сімей загиблих (померлих) залучених осіб, несуть відповідальність згідно із законодавством.

Розділ II ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Особи з числа працівників підприємств, установ і організацій, які до набрання чинності цим Законом набули статусу згідно з пунктом 11 частини

другої статті 7 і пунктом 13 статті 9, та члени сімей загиблих (померлих) працівників підприємств, установ і організацій, яким було надано статус згідно з пунктом 5 частини першої статті 10¹ Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, до заміни в установленому Кабінетом Міністрів України порядку раніше виданих посвідчень користуються пільгами на підставі наявних посвідчень особи з інвалідністю внаслідок війни, учасника війни або члена сім’ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України.

3. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375):

пункт 5 частини другої статті 42 після слів “членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України” доповнити словами “, залученим особам з інвалідністю, членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб”;

частину першу статті 77² після слів “особам з інвалідністю внаслідок війни, статус яких визначений Законом України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” доповнити словами “, залученим особам з інвалідністю, статус яких визначений Законом України “Про осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України”;

2) у Законі України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425 із наступними змінами):

частину першу статті 3¹ після слів “членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України” доповнити словами “, осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, і не брали безпосередньої участі у бойових діях”;

у пункті 11 частини другої статті 7 слова “, а також працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції, до забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, до участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України і стали особами з інвалідністю внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення, під час забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та

Луганській областях, забезпечення здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів” виключити;

пункт 13 статті 9 виключити;

у пункті 5 частини першої статті 10¹ слова “, а також сім”ї працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення антитерористичної операції, забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, до здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення антитерористичної операції безпосередньо в районах та у період її проведення, забезпечення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів” виключити;

пункт 14 частини першої статті 12 викласти в такій редакції:

“14) першочергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов, та першочергове відведення земельних ділянок для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), для ведення садівництва та надання земельних ділянок в оренду для городництва, першочерговий ремонт жилих будинків і квартир цих осіб та забезпечення їх паливом;”;

абзац другий пункту 18 частини першої статті 13 викласти в такій редакції:

“Органи виконавчої влади, виконавчі комітети місцевих рад зобов'язані надавати допомогу особам з інвалідністю внаслідок війни у будівництві індивідуальних жилих будинків. Відведення земельних ділянок для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), для ведення садівництва, а також надання земельних ділянок в оренду для городництва зазначеним особам здійснюється у першочерговому порядку;”;

пункт 13 частини першої статті 14 викласти в такій редакції:

“13) першочергове забезпечення жилою площею осіб, які потребують поліпшення житлових умов, та першочергове відведення земельних ділянок для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), для ведення садівництва а також надання земельних ділянок в оренду для городництва зазначеним особам здійснюється у першочерговому порядку, першочерговий ремонт жилих будинків і квартир цих осіб та забезпечення їх паливом;”;

пункт 23 частини першої статті 15 викласти в такій редакції:

“23) дітям загиблих (померлих) осіб, визначених у частині першій статті 10¹ цього Закону, у тому числі дітям, які навчаються за денною формою здобуття освіти у закладах вищої, фахової передвищої освіти, - до закінчення такими особами закладів вищої та фахової передвищої освіти, але не більше як до досягнення ними 23 років, держава забезпечує державну цільову підтримку для здобуття вищої, фахової передвищої освіти у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.”;

3) у Законі України “Про відпустки” (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 2, ст. 4 із наступними змінами):

пункт 8 частини чотирнадцять статті 10 викласти в такій редакції:

“8) ветеранам війни, залученим особам і залученим особам з інвалідністю, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, а також членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України та членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб;”;

у статті 16² після слів “особам з інвалідністю внаслідок війни, статус яких визначений Законом України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” доповнити словами “, залученим особам з інвалідністю”;

абзац перший пункту 4 частини першої статті 25 викласти в такій редакції:

“4) учасникам війни, залученим особам, членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, членам сімей загиблих (померлих) залучених осіб — тривалістю до 14 календарних днів щорічно.”;

4) у частині першій статті 34 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170):

підпункт 2 пункту “а” після слів “ветеранам війни та праці” доповнити словами “, залученим особам, залученим особам з інвалідністю, сім’ям загиблих (померлих) залучених осіб”;

підпункт 4 після слів “ветеранів війни та праці” доповнити словами “, залучених осіб та залучених осіб з інвалідністю”;

пункт “б” доповнити підпунктом такого змісту:

1¹) надання статусів і видачі посвідчень особи з інвалідністю внаслідок війни, учасника війни, постраждалого учасника Революції Гідності, члена сім’ї загиблого (померлого) ветерана війни, члена сім’ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України, залученої особи, залученої особи з інвалідністю, члена сім’ї загиблої (померлої) залученої особи у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, та надання пільг;”;

5) у Законі України “Про поховання та похоронну справу” (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 7, ст. 47 із наступними змінами):

пункт 4 частини п’ятої статті 8 після слів “ветеранів війни та праці” доповнити словами “, залучених осіб та залучених осіб з інвалідністю”;

пункт “г” частини першої статті 14 викласти в такій редакції:

“г) осіб з інвалідністю внаслідок війни, залучених осіб з інвалідністю.”;

пункт “г” частини першої статті 15¹ після слів “Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” доповнити словами “, залучених осіб з інвалідністю”;

б) пункт 5 частини першої статті 17 Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 25, ст. 92 із наступними змінами) після слів “членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України” доповнити словами “; особам, яким надано статус відповідно до Закону України “Про осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України”.

4. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**